

Veřejná sbírka za účelem rekonstrukce zvonice a zvonové soustavy na kostele sv. Jiří ve Věžné

Zvon Malovců z Malovic z roku 1602

Za trojicí velkých obdélných zvukových oken kostelní věže kostela sv. Jiří se nachází masivní dřevěná stolice o třech polích. Zvonová stolice nese krásné ozdobné tesařské prvky, které dokládají vysoký řemeslný um tehdejších tesařů. Původně byly zvony zavěšeny tak, že v prostředním poli byl zvon velký, ve východním poli zvon střední a v poli západním zvon malý.

Historie

V majetku kostela byly celkem tři velké zvony a jeden malý (Soupis památek, ročník 18. Politický okres pelhřimovský z roku 1903 na stranách 288 a 291). Původní zvonová soustava byla:

Zvon velký o průměru 100 cm a výšce 88 cm nesl reliéf sv. Vavřince a nápis v gotické minuskuli „AVE MARIA GRATIA PLENA DOMINUS TECIM BENEDICTA TU IN MULYB RYBUS ET BENEDICTUS FRUCTUS VENTRYS TU JESUS“. Zvon byl zavěšen ve velkém prostředním poli zvonové stolice. Tento byl zrekvírován pro válečné účely v první světové válce.

Zvon střední (viz foto) se jako jediný z původního souboru dochoval. Toto zvonařské dílo pochází z dílny Brikcíů z Cinperku. Zvon byl odlit roku 1602 až po smrti Brikcího z Cinperku, a to nejspíše tovaryšem Danielem Tapineusem. Dílo je signováno v nápisu na severní straně zvonu nad erbem Malovců z Malovic, který je zasazen do oválu se stylizovaným rostlinným motivem. 1. řádka „KE CTI A CHVÁLE PÁNU BOHU WSSEMOHAUCYMU UDIELÁN“, 2. řádka „GEST ZVON TENTO NÁKLADEM OBCZANŮ Z WIEZNYHO“, 3. řádka „NA NOVÉM MIESTIE PRAZSKÉM NA ZSIROKÉ ULICI V DOMĚ“, 4. řádka „U ZVONARZŮ – LETA PANIE 1602“.

Parametry zvonu – hlavní tón cis2, průměr 74 cm, hmotnost 260 kg.

Tento zvon je jedinou známou dochovanou památkou na území českobudějovické diecéze, která dokládá činnost Brikcího huti i po jeho smrti, kdy huť vedla jeho manželka. Zvon je zapsanou kulturní památkou v seznamu Ústředního seznamu kulturních památek ČR pod rejstř.č. 3303257. Původní zavěšení zvonu bylo ve východním poli zvonové stolice.

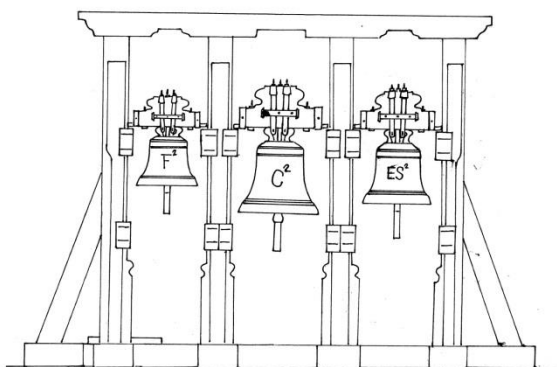
Zvon malý byl o průměru 62 cm a výška činila 55 cm. Nesl reliéf vzkříšení Krista dále sv. Josefa a Panny Marie. Na jeho plášti byl odlit nápis „LETA PANIE 1722 BUD GMENO PANIE POCHVALENO. Zvon byl zavěšen v malém západním poli stolice. I tento byl však zrekvírován v první světové válce pro válečné účely.

Zvonek malý „umíráček“ o průměru 29 cm je nyní zavěšen v helmici věže. V současné době se nevyužívá z důvodu zaplechování zvukových okének.

Současnost

Zvon Malovců z Malovic

V současné době je zvon zavěšen na nevhodném ocelovém závěsu tvořeném dvojicí ocelových U profilů. Pohyb zvonu zajišťuje elektrický motor. Zásadním problémem je nadměrné opotřebení úderového věnce, protože srdce zvonu od svého vzniku **bije po dobu 413 let** na stejná místa věnce (vytlučení téměř 1 cm věnce). Při současném pravidelném provozu tedy 2 x denně, zvonění před bohoslužbou, umíráček a další využití je velmi reálná možnost budoucího poškození, tedy puknutí těla zvonu. Další negativí vliv má i zavěšení zvonu na špatném závěsu a elektrický pohon neumožňující plynulé zastavení po vypnutí motoru, což způsobuje více jak 15 nepravidelných tvrdých úderů srdce na severní stranu věnce.

Návrh zvonové soustavy

Sbírka na obnovu zvonové soustavy

V rámci sbírky na obnovu zvonice a zvonové soustavy kostela sv. Jiří ve Věžné bychom jako správce sbírky chtěli obnovit soustavu třech zvonů, a to při zachování současného zvonu Malovců z Malovic jako hlavního, nejstaršího a největšího. Tento zvon, tedy c2, by byl po své rekonstrukci základem budoucího souboru a k němu by byly dodány dva zvony menších rozměrů. Zvon es2 o průměru 66,5 cm a hmotnosti 180 kg a zvon f2 o průměru

60 cm a hmotnosti 123 kg. Tyto zvony by tvořily nápěv TeDeum. Nová soustava zvonů samozřejmě vyžaduje rekonstrukci zvonové stolice a obnovu její úplné funkčnosti.

Tento projekt si vyžádá nemalé náklady, proto se obec Věžná po dohodě s představiteli farnosti rozhodla uspořádat sbírku za účelem shromáždění dostatečného množství finančních prostředků, aby kostel sv. Jiří ve Věžné mohl nadále připomínat svou historii i úsilí zdejších farníků. V roce 2018 uplyne 100 let od zrekvírování dvou historických zvonů pro válečné účely, zároveň si bude celá republika připomínat 100. výročí vzniku samostatného československého státu, proto bychom rádi, aby se v tomto roce rozezněly i naše zvony v plné síle.

Číslo účtu pro veřejnou sbírku: 115-817 440 297 / 0100

Správce sbírky: Obec Věžná

Komise pro správu veřejné sbírky:

P. Jan Poul, Ladislav Vlach, Jiří Dušek, Jan Zíka st.

a Jiří Janů ml.

